

JBA-002-002310

Seat No. _____

M. Com. (Sem. III) (CBCS) Examination

December - 2019

**Statistical Inference
(New Course)**

Faculty Code : 002

Subject Code : 002310

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70]

સૂચના : બધા પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

1 વિસ્તારથી સમજવો :

20

- (1) બિંદુ અને અંતરાલ આગણાન.
- (2) આગણક અને પ્રાચલ.
- (3) પ્રમાણિત વિચલન અને પ્રમાણિત દોષ.
- (4) નિરાકરણીય પરિકલ્પનાઓ.

અથવા

1 (a) 60 કદનાં યદ્યચ્છ નિર્દર્શ પ્રામાણ્ય સમજિત્તમાંથી લેવામાં આવે છે.

10

નિર્દર્શનાં મધ્યક અને પ્ર.વિ. અનુકૂમે 145 અને 40 મળે છે. સમજિત્ત મધ્યક માટે 95% અને 99%ની વિશ્વસનીય સીમાઓ મેળવો.

(b) એક પ્રામાણ્ય સમજિત્તમાંથી યદ્યચ્છિક રીતે 700 કદનો નિર્દર્શ પસંદ કરતાં 10

તેમાં 200 એકમો ખામીયુક્ત હોય તો સમજિત્ત પ્રમાણસર P માટે 95% અને 99%ની વિશ્વસનીય સીમાઓ મેળવો.

2 (a) χ^2 વિતરણની લાક્ષણિકતાઓ, ઉપયોગો અને પાયાની શરતો આપો.

10

(b) પોયસન વિતરણનું અન્વાયોજન કરો :

10

x	0	1	2	3	4	5
f	223	142	48	15	4	0

$$\left(e^{-0.69} = 0.5016 \right)$$

અથવા

2 (a) નોંધ લખો : 8

- (1) t પરીક્ષણ (વિતરણ)
- (2) F પરીક્ષણ (વિતરણ)

(b) 2×2 કોષ્ટક $\begin{array}{|c|c|} \hline a & b \\ \hline c & d \\ \hline \end{array}$ પરથી સાબિત કરો કે 12

$$\chi_{cal}^2 = \frac{N(ad - bc)^2}{(a+b)(c+d)(a+c)(b+d)}.$$

3 (a) સમાણિના વિચરણો વચ્ચે તફાવત નથી તે પરિકલ્પનાનું પરીક્ષણ કરો. 10

x_1	8	10	14	10	13	-	-
x_2	12	15	11	16	14	14	6

(b) બે સમાણિના પ્રમાણસર વચ્ચે કોઈ તફાવત નથી એ પરિકલ્પનાનું પરીક્ષણ કરો. 5

$$\frac{x_1}{n_1} = \frac{750}{1000}, \quad \frac{x_2}{n_2} = \frac{1000}{1200}.$$

અથવા

3 (a) નીચેની માહિતી પરથી સમાણિ મધ્યકો વચ્ચેના તફાવત નથી એ પરિકલ્પનાનું પરીક્ષણ કરો : 10

x_1	28	30	32	33	33	29	34
x_2	29	30	30	24	27	29	-

(b) સમાણિ મધ્યકો વચ્ચે તફાવત નથી એ પરિકલ્પનાનું પરીક્ષણ કરો. 5

$$n_1 = 150, \quad \bar{X}_1 = 1400, \quad S_1 = 120$$

$$n_2 = 200, \quad \bar{X}_2 = 1200, \quad S_2 = 80$$

4 (a) સમજાવો : પ્રાચલીય અને બિનપ્રાચલીય પરીક્ષણો. 5

(b) Kruskal-Walis પદ્ધતિનો ઉપયોગ કરીને નીચેની ગજા પદ્ધતિઓ વચ્ચે કોઈ તફાવત નથી એ પરિકલ્પનાનું પરીક્ષણ કરો. 10

M_1	99	120	87	50	90
M_2	83	112	126	133	96
M_3	109	125	152	135	-

અથવા

4 સમજાવો : 15

- (i) Run પરીક્ષણ
- (ii) Man-Whitney 'U' પરીક્ષણ
- (iii) Wilcoxon પરીક્ષણ.

ENGLISH VERSION

Instruction : All the questions are compulsory.

1 Explain the following in detail : **20**

- (1) Point and interval estimator.
- (2) Statistics and Parameters.
- (3) Standard Deviation and Standard Error.
- (4) Null and Alternative Hypothesis.

OR

1 (a) A random sample of size 60 is taken from the **10**

normal population. If Mean and S.D. of the samples are 145 and 40. Find 95% and 99% confidence interval for population mean.

(b) In a sample of 700 units 200 units are found **10**
defectives. Find 95% and 99% confidence interval for the population proportion.

2 (a) Write properties, uses and basic conditions for χ^2 **10**
distribution.

(b) Fit Poisson distribution for the data : **10**

<i>x</i>	0	1	2	3	4	5
<i>f</i>	223	142	48	15	4	0

$$\left(e^{-0.69} = 0.5016 \right)$$

OR

2 (a) Write notes on : **8**

- (1) t distribution
- (2) F distribution.

(b) For the 2×2 table **12**

<i>a</i>	<i>b</i>
<i>c</i>	<i>d</i>

Prove that : $\chi_{cal}^2 = \frac{N(ad - bc)^2}{(a+b)(c+d)(a+c)(b+d)}$.

- 3** (a) Test the hypothesis that, population variances are **10**
equal :

x_1	8	10	14	10	13	-	-
x_2	12	15	11	16	14	14	6

- (b) Test the hypothesis that there is no significant **5**
difference between 2 population proportions.

$$\frac{x_1}{n_1} = \frac{750}{1000}, \quad \frac{x_2}{n_2} = \frac{1000}{1200}.$$

OR

- 3** (a) From the following data test the hypothesis that, **10**
population means are equal.

x_1	28	30	32	33	33	29	34
x_2	29	30	30	24	27	29	-

- (b) Test the hypothesis that, population means are equal. **5**

$$n_1 = 150, \quad \bar{X}_1 = 1400, \quad S_1 = 120 \\ n_2 = 200, \quad \bar{X}_2 = 1200, \quad S_2 = 80$$

- 4** (a) Explain : Parametric and Non Parametric Test. **5**

- (b) Test the hypothesis that there is no significant dif. **10**
in 3 methods by using Kruskal-Walis test.

M_1	99	120	87	50	90
M_2	83	112	126	133	96
M_3	109	125	152	135	-

OR

- 4** Explain : **15**

- (i) Run test
- (ii) Man-Whitney 'U' test
- (iii) Wilcoxon test.